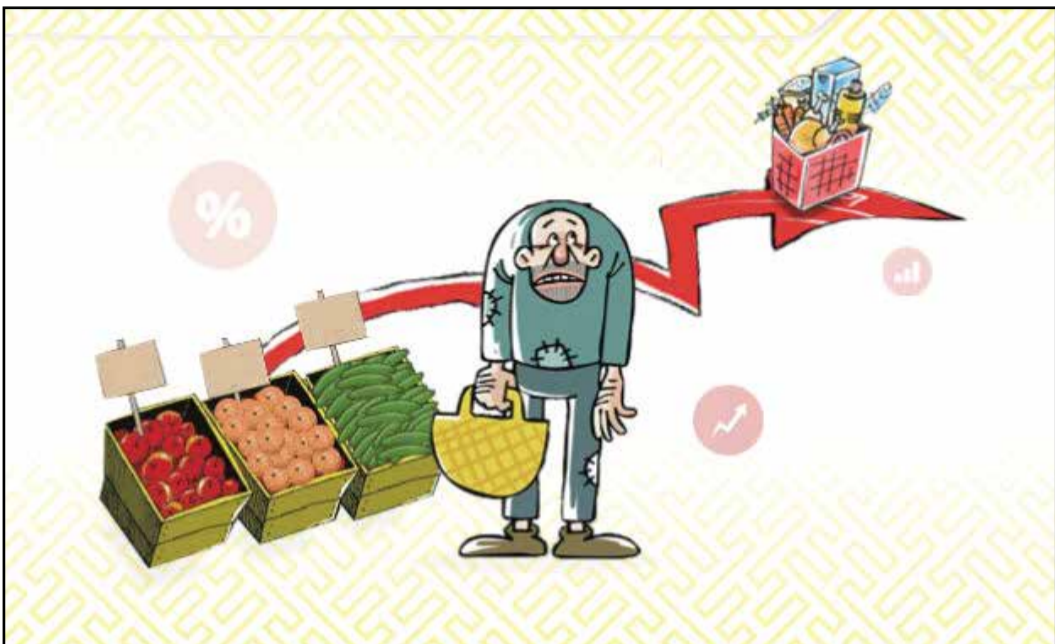

یک اقتصاددان در بررسی روند چندماهه کاهش تورم:

کاهش انتظارات تورمی از سیاست‌های رکودزای انقباضی دولت موثرتر است

رامتین موقی

در سیاست‌های خودترمیم‌کننده در بخش رشد اقتصادی با اعمال سیاست‌های موجود توانستیم رشد اقتصادی را به نقاط مثبت برسانیم و بیکاری را کاهش دهیم. در زمینه تورم هم تلاش شد موتورهای فعال تورم‌ساز مهار شود که از جمله آن‌ها می‌توان به مهار رشد نقدینگی اشاره کرد.

تورم این چند سال بی سابقه بوده است
یک اقتصاددان در گفتگو با «توسعه ایرانی» تاکید کرد که در طول تقریباً ۸۵ سال اخیر، یعنی از سال ۱۳۱۶ که آمارهای تورم منتشر شده است، مادر هیچ دوره‌ای شش سال پشت سر هم تورم‌های بالانداشته‌تیم و اقتصاد ایران بیش از سه دوره تورم را پشت سر هم تجربه نکرده است. وحید شقاقی شهری درباره تورم ایران اظهار کرد: یکی از مهمترین مسائلی که اکنون کشور ما را گرفتار کرده است تورم است. از سال ۹۷ با دور دوم تحریم‌ها کشور وارد تورم‌های بالا شد و اکنون شش سال متوالی است که تورم‌های بالا را تجربه می‌کنیم. میانگین تورم این چندسال بیش از ۴۰ درصد است.

وحید شقاقی شهری در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: هم سیاست‌های انقباضی پولی و هم خاموش شدن موتور انتظارات تورمی در کنار کاهش تحریم‌ها، باعث کاهش تورم نقطه به نقطه در ماه‌های اخیر شده است

او افزود: خاصیت تورم این است که هر چقدر زمانش طولانی‌تر می‌شود از لحاظ ادراک و سنگینی فشار بر مردم شرایط بدتر می‌شود. تورم ۴۰ درصد سال ۹۸ و ۱۴۰۲ با هم از لحاظ عددی برابر هستند، اما از لحاظ ادراک و سختی آن بر مردم برابر نیست. در سال‌های اول تورم، مردم با پس‌انداز و صرفه‌جویی می‌توانند تحمل کنند اما در صورت تداوم با تمام شدن پس‌انداز و سرمایه، تورم بیشتر به مردم فشار وارد می‌کند.

امسال تمام اتفاقات مثبت برای کاهش تورم رخ داد
این استاد دانشگاه درباره علت کاهش تورم‌های ماهانه در طول چندماه اخیر بیان کرد: امسال عمل‌آبر و باد و مه و خورشید دست به دست هم دادند تا مسیر کاهش تورم نقطه به نقطه طی شود؛ زیرا همه مولفه‌های کاهنده انتظارات تورمی رخ داد. امسال تمام اتفاقات مثبتی که می‌توانست ترمز بر انتظارات تورمی باشد، کشیده شد.

شقاقی شهری درباره اقدامات صورت گرفته برای کاهش تورم گفت: دولت در سال‌های ابتدایی فعالیت خود به آن صورتی که باید و شاید به مسئله مهار تورم بها نداده بود. اما امسال اتفاقاتی افتاد که مسیر دولت به سمتی رفت که در حوزه صورتی که باید و شاید به مسئله مهار تورم بها نداده بود. اما امسال اتفاقاتی افتاد که مسیر دولت به سمتی رفت که در حوزه

کنترل تورم اقدامات ویژه‌ای انجام دهد یعنی هم در حوزه دیپلماسی سیاسی و اقتصادی اقدامات همه‌جانبه و مثبتی انجام شد و هم در سیاست‌های بانکی. او به تنش‌زدایی روابط ایران و عربستان، عضویت ایران در پیمان‌های ششگانه و بریکس، آزادسازی منابع بلوکه شده ایران در کره جنوبی و عراق و کاهش شدت تحریم‌ها اشاره کرد و ادامه داد: همه دست به دست هم دادند که انتظارات تورمی برای سال ۱۴۰۲ یک انتظار تورمی کاهنده شود. خاموش شدن موتور انتظارات تورمی بسیار مهم بود.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: در ضمن بانک مرکزی هم تلاش کرد سیاست‌های انقباضی پولی را پیش بگیرد. یعنی نسبت به بانک‌های ناتراز سخت بگیرد، انضباط بخشی شبیه بانکی را ادامه دهد و تلاش کند که در راستای مهار رشد نقدینگی جلوی اضافه برداشت بانک‌ها را بگیرد و به انجام‌زدایی منابع بانک‌ها بپردازد.

شقاقی با بیان اینکه محاصل این اقدامات کاهش نقدینگی در فصول اخیر بود، تاکید کرد: هم سیاست‌های انقباضی پولی و هم خاموش شدن موتور انتظارات تورمی در کنار افزایش صادرات نفت ایران به دلیل کاهش تحریم‌ها، باعث کاهش تورم نقطه به نقطه در ماه‌های اخیر شده است. او عنوان کرد که پیش‌بینی‌ها این است که تورم نقطه به نقطه تا پایان سال به حدود ۳۵ درصد برسد. همچنین میانگین تورم هم حدود ۴۰ درصد خواهد بود.

احتمال روشن شدن موتور انتظارات تورمی

این اقتصاددان با اشاره به اینکه سال ۱۴۰۲ یک سال سهیل‌تری از حیث تحریم‌ها بود، اظهار کرد: ولی سال آینده ممکن است شرایط متفاوت شود. یعنی احتمال روشن شدن موتور انتظارات تورمی و تشدید تحریم‌ها وجود دارد و این دو عامل می‌تواند آثار سیاست‌های پولی و بودجه‌ای را خنثی کند. شقاقی شهری درباره تاثیر انتخابات سال بعد ایالات متحده به نرخ تورم ایران گفت: انتخابات سال آینده آمریکا نیز بر تورم و انتظارات تورمی موثر است و تقریباً تا تابستان سال آینده تاثیر آن جدی‌تر خواهد بود. البته تاثیر آن بر انتظارات تورمی به رای دیوان عالی آمریکا به پرونده ترامپ دارد. اگر دیوان عالی مصونیت ترامپ را اعلام می‌کند می‌تواند انتظارات تورمی را بیشتر کند زیرا نشان می‌دهد که احتمال حضور و پیروزی ترامپ در انتخابات بیشتر می‌شود. او در پایان با تاکید بر اینکه دولت مسیر خود را به سمت

۱۴۰۲ سال سهیل‌تری از حیث تحریم‌ها بود، ولی سال آینده ممکن است شرایط متفاوت شود. یعنی احتمال روشن شدن موتور انتظارات تورمی و تشدید تحریم‌ها وجود دارد و این دو عامل می‌تواند آثار سیاست‌های پولی و بودجه‌ای را خنثی کند

سیاست‌های انقباضی پولی و بودجه‌ای برده است که البته می‌پذیریم که این سیاست‌ها تبعات رکودی خواهد داشت و در مجموع دولت پذیرفته است که رکود را بپذیرد اما تورم را کنترل کند، تصریح کرد: سهم انتظارات تورمی برای تاثیر بر نرخ تورم بیشتر از سیاست‌های اصلاحی دولت خواهد بود.

دستاوردهای دولت یا بهبود اوضاع خارجی؟

تاثیر سیاست‌های بین‌المللی بر اقتصاد ایران بر هیچکس پوشیده نیست. تحریم‌ها همچنان ادامه دارد و نام ایران کماکان در لیست سیاه FATF خودنمایی می‌کند. در این میان جنگ اوکراین و موضوع پهپادها نیز فشارهای تازه‌ای برای ایران رقم زد. مبادله زندانی‌ها و ۶ میلیارد دلار پول‌های آزاد شده و نیز ارتباط با عربستان البته جزء خبرهای خوب بود، که آثار قابل توجهی بر بازارها به جا گذاشت.

به هر حال به گفته بسیاری از کارشناسان، دولت با چاپ پول، خبر درمانی و برداشت بی‌رویه از صندوق‌ها فعلاً قیمت ارز را تا حدی ثابت نگه داشته و به تبع آن انتظارات تورمی و تورم تا حدودی کاهش یافته است. همچنین شرایط سیاسی و اجتماعی دولت به صورتی نیست که یک شوک جدید قیمتی وارد کند اما احتمال چنین سیاستی در سال بعد، به خصوص با توجه به اظهارات مقامات مختلف، برای حامل‌های انرژی و اقتصاد ایران وجود دارد.

اما سیاست داخلی دولت به سمت سیاست‌های انقباضی رفته است که رکود را در پی دارد. اقتصاد بیمار ایران به صورتی شده است که اگر بخواهیم تورم را کنترل کنیم باید قید رشد اقتصادی را بزنیم. پس دولت به کدام شعار خودمی‌تواند عمل کند؟ کاهش تورم یا رشد ۸ درصدی؟ طبیعی است چنین سیاست انقباضی، که دلیل وجودی آن شرایط تحریمی است، حتی در این شرایط هم پاسخگو نیست و نیازهای کشور نیست و حتی اگر به رشد هم منجر شود، از نتایج آن عده‌ای محدود منتفع می‌شوند و توزیع عادلانه آثار این رشد بین طبقات مختلف تحت این سیاست‌ها امکانپذیر نیست.

خبر اقتصادی

گزارش تحقیق و تفحص از عملکرد شرکت سیاحتی علی‌صدر در مجلس قرائت شد
افتتاح ۴۸ حساب برای پولشویی، تنها جزئی از فساد در مدیریت غار علی‌صدر
میزان نوشت: نمایندگان در نشست علنی دیروز مجلس، پس از استماع گزارش تحقیق و تفحص از عملکرد شرکت سیاحتی علی‌صدر و نحوه مدیریت غار علی‌صدر با رایج این گزارش سه قوه قضاییه موافقت کردند. در بخشی از متن مطول این گزارش که توسط احمد راستین، سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس قرائت شده از جمله تخلفات این شرکت، افتتاح بیش از ۴۸ حساب جاری نزد اکثر بانک‌های استان به منظور سپرده‌گذاری و انجام دریافت‌ها و پرداختی‌های مغایر با قانون مبارزه با پول‌شویی و دستورالعمل مربوطه و مفاد اساسنامه ذکر شده است. در بخش دیگری از این گزارش آمده است: تخلفات همه‌جانبه شرکت سیاحتی علی‌صدر و عملکرد همراه با مفاسدهای متعدد نشان می‌دهد که این شرکت نباید در اداره این موهبت الهی نقش داشته و به تخریب منابع ملی و فساد و ایجاد آس و ناامیدی در مردم منطقه ادامه دهد.

یک مقام صنفی: نیروگاه سازند روزانه ۵ میلیون لیتر مازوت می‌سوزاند

مدیر عامل شرکت تولید نیروی برق منطقه مرکزی گفت: اکنون که سه واحد در مدار است ۵ میلیون و ۱۰۰ هزار لیتر مازوت به مصرف می‌رسد و اگر گاز هم در اختیارمان قرار بگیرد به همین میزان مصرف گاز خواهیم داشت. به گزارش اینستا، عبدالرضا تقوی با بیان اینکه استفاده از مازوت در نیروگاه‌ها به صرفه نیست، تاکید کرد: مازوت غیر از آلودگی هوا، خوردگی و استهلاک تجهیزات نیروگاهی را به دنبال دارد. او تصریح کرد: ما امسال ۳۳ روز دیرتر از سال گذشته مازوت‌سوزی را شروع کردیم، یعنی تا ۲۰ آذر سه واحد نیز گاهی ما روی سوخت گاز بوده است، اکنون که محدودیت و ناترازی بیشتر شده روی سوخت مازوت رفته‌ایم.

سلاح‌ورزی رد صلاحیت شد

صلاحیت حسین سلاح‌ورزی برای انتخابات مجدد ریاست اتاق بازرگانی رده شده به گزارش مهر، رئیس سابق اتاق ایران در روزهای گذشته برای تصدی ریاست اتاق بازرگانی دوباره ثبت‌نام کرده بود که صلاحیتش توسط انجمن نظارت بر دهمین دوره انتخابات اتاق ایران رد شد. در نامه حسین میرمحمدصادقی، رئیس انجمن نظارت بر دهمین دوره انتخابات اتاق ایران نامزدی ۱۳ نفر بلامانع اعلام شد.

باری دیوان عدالت اداری: مصوبه واردات خودروی فوتبالیست‌ها باطل شد

دیوان عدالت اداری رای به ابطال مصوبه واردات خودرو توسط فوتبالیست‌ها داد. به گزارش ایسنا، دلیل ابطال این تصویب نامه، «ایجاد تبعیض ناروا بین ورزشکاران» اعلام شده است. البته پیش از این چند بازیکن خودرو را به ایران وارد کرده‌اند؛ هرچند سردار کمال هادیانفر رئیس پلیس راهور گفته بود: تا مصوبه صریح دولت را نبینیم، اجازه پلاک شدن خودروهای وارداتی توسط بازیکنان تیم ملی فوتبال را نمی‌دهیم.

گفت‌وگوی ویژه

مدیرعامل شرکت ناسیونال ایران خبر داد:

ارتقای محصولات کارخانه ناسیونال ایران از ۱۲ قلم به بیش از ۶۰ قلم

مدیرعامل شرکت ناسیونال ایران گفت: شرکت ناسیونال ایران در سال ۱۳۴۴ توسط محمد فردقاسمی شروع به فعالیت کرد. اولین کارخانه‌ای بود که با همکاری ژاپنی‌ها در ایران آغاز به کار کرد که ۳۰ درصد سرمایه‌گذاری آن توسط ژاپنی‌ها و ۷۰ درصد آن توسط ایرانی‌ها انجام گرفته است. شاهین علی‌محمدی در گفتگو با اینستاگرام عنوان کرد: اولین محصول تولیدی شرکت در آن دوران چرخ خیاطی و سپس پلویز بود که می‌توان گفت شرکت ما اولین تولیدکننده پلویز ایرانی در کشور است. این کارخانه به مساحت ۱۰۰ هزار متر در اصفهان ۱۲ سوله تولیدی مشغول به فعالیت است که قرار بر این بود که تبدیل به هاب ژاپن و شرکت پاناسونیک در خاورمیانه شود که متأسفانه به دلیل تحریم‌ها، عملی نشد اما شرکت توانست بازار داخلی را حفظ کند. در شرکت ایران ناسیونال ۸۰۰ نفر نیروی ثابت و ۱۵۰۰ نفر به‌طور غیرمستقیم در حال فعالیت هستند.
افزایش تعداد محصولات: علی‌محمدی در رابطه با تنوع محصولات کارخانه ناسیونال ایران گفت: تنوع محصولات در دوره‌ای که ژاپنی‌ها حضور داشتند ۱۲ قلم بود چرا که آن‌ها مانع از ورود کامل تکنولوژی در ایران می‌شدند اما بعد از خروج ژاپنی‌ها شرکت و با وجود تحریم‌ها و فرمان مقام معظم رهبری مبنی بر رشد تولید، تمرکز ما بر داخلی‌سازی و رشد تولید بود که خوشبختانه نتیجه آن تولید بیش از ۶۰ قلم محصول در سال جاری است. این میزان رشد در فاصله سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ صورت گرفته است و در تلاش هستیم در سال آینده این تعداد را به ۷۵ محصول ارتقا دهیم.
کالا‌های تولیدی: این فعال اقتصادی گفت: عمده محصولات تولیدی ما مبتنی بر لوازم خانگی کوچک مانند انواع و اقسام آمیوه‌گیری، چرخ‌گوشت، جارو برقی، پلویز، پنکه بخاری برقی، بخار شوره، توستر نان و سایر محصولات مورد نیاز در آشپزخانه است که تقریباً کامل‌ترین سبد را شکل داده‌ایم.
تامین نیازهای داخلی: وی با اشاره به سهم کارخانه در تامین نیازهای داخلی

باعث شده است که مصرف‌کنندگان به سمت خرید کالا‌های قاچاق بروند و این امر آسیب‌های زیادی به تولیدات داخلی وارد کرده است.

بزرگترین کمک دولت به تولیدکنندگان لوازم خانگی
در رابطه با حمایت‌های دولتی بیان کرد: کمک‌های دولت به تولیدکنندگان لوازم خانگی می‌تواند به منع ورود کالا‌های کره‌ای اشاره کرد که در مقطعی فرصتی برای رشد تولیدات داخلی داد و دیگر اینکه در سال‌های گذشته بر خلاف سال جاری مشکلات ارزی کمتری داشتیم و مواد اولیه تا حدودی به‌موقع تامین می‌شد.

صنعت لوازم خانگی ایران به عنوان دومین صنعت کشور نیاز به کاهش هزینه‌های مالیاتی دارد؛ وی اظهار داشت: دولت برای تحریک بازار و کمک به مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان می‌تواند ارزش افزوده کالاها را به مدت یکسال کاهش دهد تا هر دو طرف هزینه کمتری بر پرداخت کرده و بازار از حالت رکود خارج شود. علی‌رغم اینکه قیمت‌گذاری لوازم خانگی کوچک دستوری نیست ولی با وجود وارد شدن زیان مالی در فروش برخی کالاها، قیمت‌ها را افزایش نمی‌دهیم چرا که بازار اجازه‌ی این کار را نمی‌دهد و با افزایش قیمت، مصرف‌کننده قدرت خرید را از دست

می‌دهد. بنابراین عدم دخالت دولت در قیمت‌گذاری و تنظیم اتوماتیک قیمت‌ها به نفع بازار است و همچنین کاهش ۵ درصدی ارزش افزوده کالاها به تولیدکننده و مصرف‌کننده قدرت تولید و خرید بیشتری می‌دهد.
افزایش مدت گارانتی: علی‌محمدی با بیان اینکه سود اساسی از خدمات پس از فروش وارد شرکت می‌شود تصریح کرد: سود خدمات پس از فروش به‌منزله کاهش کیفیت تولیدات کارخانه نیست. مدت گارانتی محصولات ما اینستا ۱۸ ماه بود که اخیراً به ۲۴ افزایش داده‌ایم و تصمیم به ۲۴ ماهه کردن گارانتی محصولات سوزوکی در سال آینده داریم. بنابراین اگر تمرکز ما بر افزایش کیفیت محصولات و خدمات شرکت است.

وجود مشاغل زیر پله‌ای: مدیرعامل شرکت ناسیونال ایران با اشاره به برخی مشکلات صنعت لوازم خانگی، تصریح کرد: محصولات زیر پله‌ای به دلیل تولید کالا‌های بی‌کیفیت بانام برندهای خارجی، خیلی بیشتر از قاچاق به صنعت لوازم خانگی کشور ضرر می‌دهد. کنندن انجمن صنایع لوازم خانگی در راستای مبارزه با چنین تخلفاتی با راه‌های جلسات خودباستاد مبارزه با قاچاق و سایر ارگان‌ها، برای حل این مشکلات تلاش کرده است ولی تاثیر چندانی برای جلوگیری از آن نداشته است. به نظر می‌رسد نظارت بیشتر و دقیق‌تر وزارت صمت و سازمان حمایت از مصرف‌کننده باید در این زمینه بیشتر شود و برای افزایش کیفیت محصولات، از صدور و تعدد مجوزهای تولید لوازم خانگی جلوگیری شود.

صادرات: وی با بیان وضعیت فعلی صادرات محصولات شرکت، خاطر نشان کرد: به دلیل مشکلات ارزی، دیدگاه منفی کشورهای حوزه خلیج فارس به محصولات ایرانی و نوع سیاست خارجی، میزان صادرات ما قابل توجه نیست ولی همانطور که بعد از حمایت‌های مقام معظم رهبری، شاهد رشد صنعت لوازم خانگی در داخل کشور بودیم، در سال‌های آتی شاهد بهبود و رشد وضعیت صادرات نیز خواهیم بود.
محصولات دانش بنیان: علی‌محمدی در پایان اظهار داشت: افتخار همکاری و عقد قرارداد با شرکت دانش بنیان متعلق به دانشجوهای دانشگاه شریف برای تولید محصولات آی‌اوتی (IOT) داشتیم که طبق قرارداد سه محصول ماز بر نظر این دانشجو‌ها به تولید انبوه رسیده است که همزمان با ماهه فجر وارد بازار خواهد شد.